

Uprawy ozime wysiane w 2024 r., podobnie jak w ubiegłym roku, przezimowały praktycznie bez strat.

Temperatura powietrza jesienią podtrzymywała i stwarzała warunki dla wschodów, wzrostu i rozwoju późno zasianych ozimin. Oziminy wysiane w optymalnych terminach agrotechnicznych krzewiły się.

Przebieg pogody w okresie zimy nie stwarzał na ogół bezpośredniego zagrożenia dla roślin. Występująca czasowo w grudniu i styczniu wysoka jak na tę porę roku temperatura powietrza (dochodząca do niemal 12°C) mogła powodować zakłócenia w zimowym spoczynku roślin. Występujące w styczniu i lutym przymrozki sięgające -11 °C nie były długotrwałe i nie powodowały nadmiernego wychłodzenia gleby na głębokości węzła krzewienia, jednak dobowe wahania temperatury powietrza powodowały procesy zamarzania i rozmrażania wierzchniej warstwy gleby, mogące lokalnie powodować osłabienie systemu korzeniowego roślin.

Przebieg pogody w marcu sprzyjał wzrostowi i rozwojowi roślin uprawnych, korzystne na ogół warunki agrometeorologiczne umożliwiły wykonywanie wiosennych prac polowych. Występujące jednak w drugiej połowie marca i na początku kwietnia przymrozki dotknęły miejscowo upraw rzepaku ozimego, a także uszkodziły kwiaty na drzewach owocowych.

Jeśli chodzi o opady w okresie zimowo-wiosennym, to od 1 marca do 15 maja odnotowano tylko 14 dni z opadami deszczu. Zima była niemal bezśnieżna, w pierwszej połowie stycznia wystąpiły opady śniegu, nie były one jednak na tyle duże, by zasilić glebę w wodę.

Tegoroczne żniwa zakłócane były przez występujące opady deszczu.

Do Burmistrza Recza nie wpłynęły wnioski o oszacowanie strat w związku z wystąpieniem klęsk spowodowanych czynnikami atmosferycznymi.

Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa Państwowy Instytut Badawczy w Puławach na swojej stronie internetowej prezentuje dane odnośnie zagrożenia suszą na poziomie gmin. Jedynie w 1 i 2 okresie raportowania przez IUNG (raporty za okres od 21.03.2025-20.05.2025 oraz 01.04.2025-31.05.2025) odnotowano zagrożenie suszą dla zbóż ozimych, jarych oraz truskawek na I kategorii gleby w 1. i 2. okresie raportowania, a w przypadku kat. II – dla zbóż jarych w 2. okresie raportowania. Zagrożenie suszą na terenie gminy obrazują poniższe tabele:

Okresy raportowania wyników analizy zagrożenia suszą

Okres dwumiesięczny	Okres sześciodekadowy	Raport na dzień	Numer raportu	Rośliny uwzględniane w raporcie
kwiecień - maj	21.III - 20.V	20.V	01	Burak cukrowy, Drzewa owocowe, Krzewy owocowe, Rzepak i rzepik, Truskawki, Zboża jare, Zboża ozime, Ziemniak*
	1.IV - 31.V	31.V	02	
	11.IV - 10.VI	10.VI	03	
maj - czerwiec	21.IV - 20.VI	20.VI	04	Burak cukrowy, Chmiel, Drzewa owocowe, Krzewy owocowe, Kukurydza na kiszonkę, Kukurydza na ziarno, Rzepak i rzepik, Rośliny strączkowe, Truskawki, Tytoń, Warzywa gruntowe, Zboża jare, Zboża ozime, Ziemniak
	1.V - 30.VI	30.VI	05	
	11.V - 10.VII	10.VII	06	
czerwiec - lipiec	21.V - 20.VII	20.VII	07	Burak cukrowy, Chmiel, Drzewa owocowe, Krzewy owocowe, Kukurydza na kiszonkę, Kukurydza na ziarno, Rośliny strączkowe, Truskawki, Tytoń, Warzywa gruntowe, Zboża jare, Zboża ozime, Ziemniak
	1.VI - 31.VII	31.VII	08	
	11.VI - 10.VIII	10.VIII	09	
lipiec - sierpień	21.VI - 20.VIII	20.VIII	10	Burak cukrowy, Chmiel, Drzewa owocowe, Krzewy owocowe, Kukurydza na kiszonkę, Kukurydza na ziarno, Rośliny strączkowe**, Tytoń, Warzywa gruntowe, Ziemniak
	1.VII - 31.VIII	31.VIII	11	
	11.VII - 10.IX	10.IX	12	
sierpień - wrzesień	21.VII - 20.IX	20.IX	13	Burak cukrowy, Rzepak i rzepik, Ziemniak***
	1.VIII - 30.IX	30.IX	14	

* - Nie dotyczy okresu 01 i 02) 21.III - 21.V, 1.IV - 31.V

** - Nie dotyczy okresu 11) 11.VII - 10.IX

*** - Nie dotyczy okresu 14) 1.VIII - 30.IX

Kategoria gleby IV

Gatunek roślin uprawnych	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14
Zboża ozime	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	x			
Zboża jare	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	x			
Kukurydza na ziarno	x	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-			
Kukurydza na kiszonkę	x	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-			
Rzepak i rzepik	-	-	-	-	-	-	x	x	x	x	x			
Ziemniak	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Burak cukrowy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Chmiel	x	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-			
Tytoń	x	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-			
Warzywa gruntowe	x	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-			
Krzewy owocowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Drzewa owocowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Truskawki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	x			
Rośliny strączkowe	x	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-			

Udział powierzchni zagrożonej suszą [%]

Gatunek roślin uprawnych	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14
Zboża ozime	28.26	27.94	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	x	x			
Zboża jare	28.26	28.44	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	x	x			
Kukurydza na ziarno	x	x	x	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0			
Kukurydza na kiszonkę	x	x	x	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0			
Rzepak i rzepik	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	x	x	x	x	x			
Ziemniak	x	x	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0			
Burak cukrowy	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0			
Chmiel	x	x	x	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0			
Tytoń	x	x	x	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0			
Warzywa gruntowe	x	x	x	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0			
Krzewy owocowe	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0			
Drzewa owocowe	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0			
Truskawki	26.28	21.03	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	x	x			
Rośliny strączkowe	x	x	x	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0			

Wyjaśnienia dotyczące kategorii gleb

Zróznicowanie przestrzenne pokrywy glebowej w Polsce według kategorii podatności gleb na suszę:

Kategoria I - Bardzo podatna na suszę (WOD < 127,5 mm), gatunki gleby:	piasek luźny - pl piasek luźny pylasty - plp piasek słabo gliniasty - ps piasek słabo gliniasty pylasty – psp
Kategoria II - Podatna na suszę (WOD 127,5 - 169,9 mm), gatunki gleby:	piasek gliniasty lekki - pgl piasek gliniasty lekki pylasty - pgpl piasek gliniasty mocny - pgm piasek gliniasty mocny pylasty – pgmp
Kategoria III - Średnio podatna na suszę (WOD 170 - 202,5 mm), gatunki gleby:	glina lekka - gl glina lekka pylasta - glp pył gliniasty - plg pył zwykły - plz pył piaszczysty – plp
Kategoria IV - Mało podatna na suszę (WOD > 202,5 mm), gatunki gleby:	glina średnia - gs glina średnia pylasta - gsp glina ciężka - gc glina ciężka pylasta - gcp pył ilasty - pli ił - i ił pylasty – ip

W przypadku szkód związanych z wystąpieniem suszy w uprawach (poza stratami w środkach trwałych) rolnicy zgłaszają straty poprzez aplikację suszową, udostępnioną na stronie Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Struktura indywidualnych gospodarstw rolnych (dane z ewidencji podatkowej Urzędu Miejskiego w Reczu według stanu na 08.09.2025 r.):

Wyszczególnienie (ha)	Ilość gospodarstw w w 2025 r.	W tym		Dla porównania ilość gospodarstw w w 2024 r.	W tym	
		Gospodarstwa osób fizycznych	Gospodarstwa osób prawnych		Gospodarstwa osób fizycznych	Gospodarstwa osób prawnych
1,01-2 ha	84	82	2	83	81	2
2,01-5 ha	55	52	3	55	52	3
5,01- 7 ha	18	17	1	17	17	0
7,01 – 10 ha	25	23	2	24	23	1
10,01 - 15 ha	32	30	2	32	29	3
15,01 – 20 ha	24	23	1	26	25	1
20,01 -50 ha	44	43	1	41	40	1
50,01 - 100 ha	18	17	1	20	19	1
Pow. 100 ha	21	17	4	23	19	4
O g ó ł e m	321	304	17	321	305	16

Średnie ceny zbóż i rzepaku (zł/t) (na podst. danych ROLTADE sp. z o. o., Agroczoś, Agrolex sp. z o. o., SKR Strzelce Krajeńskie sp. z o.o., Grupa Producentów Rolnych Karex sp. z o. o.):

Rodzaj uprawy	2025	Dla porównania			
		Cena w roku 2024	Cena w roku 2023	Cena w roku 2022 r.	Cena w roku 2021 r.
rzepak	1934	1920	1800	2780	2300
Pszenica konsumpcyjna	767	820	920	1510	-
Pszenica paszowa	708	740	770	1400	920
żyto	525	530	600	1090	620
Pszenżyto	750	650	690	1230	720
jęczmień	640	620	695	1180	720
Owies	507	720	500	1000	500
łubin	800	900	1000	1600	950
groch	810	1000	1020	1500	900

Wykaz podmiotów skupowych na terenie powiatu choszczeńskiego:

Nazwa przedsiębiorcy	Gmina	Magazyn	Skupowane rodzaje roślin
ROLTRADE sp. z o. o.	Recz	Grabowiec	rzepak, pszenica, żyto, pszenżyto, jęczmień, owies, łubin, groch
AGROLEX sp. z o. o.	Choszczno	Elewator Smoleń	pszenżyto, rzepak, jęczmień, owies
Agroczoś	Choszczno	Choszczno	pszenica, pszenżyto, żyto, rzepak, groch, jęczmień, owies, łubin,
SKR Strzelce Krajeńskie sp. z o. o.	Choszczno	Choszczno	rzepak, groch, pszenica, pszenżyto, jęczmień
Grupa Producentów Rolnych KAREX sp. z o. o.	Krzęcin	Mielęcín	pszenica, pszenżyto, rzepak, kukurydza

Średnie zbiory zbóż i rzepaku podczas żniw w 2025 r. na terenie gminy Recz:

rodzaj	Ton z ha w 2025	Dla porównania	
		Ton z ha w 2024	Ton z ha w 2023
Rzepak ozimy	3,0	2,2	2,8
Jęczmień ozimy	6,4	5,5	6,5
Pszenica ozima	6,2	6,0	6,1
Żyto ozime	6,7	5,0	4,6
Pszenżyto ozime	6,4	5,0	5,1

Średni zbiór buraka cukrowego na terenie gminy jesienią 2024 r: 60,0 t/ha

INFORMACJA HANDLOWA - ceny na dzień 05.08.2025 r. (źródło: strona internetowa ZODR Barzkowice):

1. Produkty zwierzęce – średnie ceny skupu netto powiat choszczeński

	Maciory zł/kg	Krowy wybrakowane zł/kg	Jałówki opasane zł/kg	Mleko zł/l
2025 r.	3,00	10,00	12,00	2,02
Dla porównania 2024	3,00	7,00	9,00	1,66
Dla porównania 2023	4,00	7,00	9,00	1,71
Dla porównania 2022	3,40	8,75	10,25	2,41
Dla porównania 2021	2,70	5,50	7,00	1,52

2. Nawozy mineralne

	Saletra amonowa 34% (zł/dt brutto)	Polifoska 6-20-30 (zł/dt brutto)	RSM-wodny roztwór saletrzano- mocznikowy 32 (zł/l brutto)
2025	194,40 (cena z 04.07.2025 r.)	284,00	2,13
Dla porównania 2024	178,00	320,00	2,05
Dla porównania 2023	186,50	366,83	1,59
Dla porównania 2022	427,00	375,00	3,50

3. Średnie ceny brutto usług rolniczych (zł/ha)

		2025	2024	2023	2022
1	Orka średnia	380,00	380,00	380,00	256,00
2	Orka głęboka	460,00	460,00	344,00	285,00
3	Bronowanie	110,00	110,00	100,00	100,00
4	Włókowanie	140,00	140,00	130,00	135,20
5	Uprawa agregatem uprawowym	170,00	170,00	180,00	181,00
6	Uprawa agregatem podorywkowym	160,00	160,00	216,00	169,10
7	Siew zbóż siewnikiem	180,00	180,00	175,00	151,20
8	Siew zbóż agregatem uprawowo- siewnym	280,00	280,00	254,00	197,20
9	Oprysk roślin	100,00	100,00	100,00	65,00
10	Zbiór kombajnem zbożowym	550,00	550,00	557,67	425,00

WNIOSKI O PŁATNOŚĆ DLA GOSPODARSTW ROLNYCH, REALIZOWANE PRZEZ ARiMR W ROKU 2025:

W roku 2025 na jednym formularzu wniosku można było ubiegać się o przyznanie płatności w formie:

- w formie płatności bezpośrednich;
- przejściowego wsparcia krajowego;
- płatności dla małych gospodarstw;
- płatności i premii na rzecz rozwoju obszarów wiejskich:
 - przyznanie płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami (ONW);
 - przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej – zobowiązania kontynuacyjne w ramach PROW 2014-2020 (PRSK1420)
 - w tym retencjonowanie wody na obszarach przyrodniczych;
 - przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych –zobowiązania w ramach WPR 2023-2027 (ZRSK2327)
 - w tym interwencja 6. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie;
 - w tym retencjonowanie wody na obszarach przyrodniczych;
 - przyznanie kosztów transakcyjnych w ramach interwencji 1, interwencji 2, interwencji 5;
 - przyznanie płatności ekologicznych –zobowiązania w ramach WPR 2023-2027 (RE2327)
 - w tym pakiet 9. Małe gospodarstwa z uprawami ekologicznymi;
 - w tym pakiet 10. Premia za zrównoważoną produkcję roślinno-zwierzęcą;
 - przyznanie kosztów transakcyjnych
 - wypłatę pomocy na zalesianie (PROW 2007-2013) (ZAL713I);
 - przyznanie premii pielęgnacyjnej i premii zalesieniowej (PROW 2014-2020) (ZAL1420);
 - przyznanie premii z tytułu zadrzewień (PROW 2014-2020) (ZS1420K);
 - przyznanie pierwszej premii pielęgnacyjnej i zalesieniowej do gruntów z sukcesją naturalną (WPR 2023-2027) (ZGR2327SN);
 - przyznanie premii z tytułu systemów rolno-leśnych (WPR 2023-2027) (SRL2327K);
 - przyznanie premii pielęgnacyjnej i premii zalesieniowej (WPR 2023-2027) (ZGR2327K);
 - przyznanie premii pielęgnacyjnej i zalesieniowej do gruntów z sukcesją naturalną (WPR 2023-2027) (ZGR2327SNK).

Rodzaje interwencji w ramach WPR 2023-2027 oraz działań i pakietów w ramach PROW 2014-2020 wyszczególnione zostały w załączniku nr 1 (bardziej szczegółowe dane znajdują się na stronie ARiMR)

Termin składania wniosku w 2025 r.

Wniosek o przyznanie płatności wraz z wymaganymi załącznikami, można było składać w terminie od 15 marca do 16 czerwca 2025 r. za pomocą systemu teleinformatycznego Agencji, udostępnionego na stronie internetowej ARiMR – aplikacji eWniosekPlus dostępnej poprzez Platformę Usług Elektronicznych (PUE).

Wniosek o przyznanie płatności mógł być także złożony do dnia 11 lipca 2025 r., z tym, że za każdy dzień roboczy opóźnienia stosowane będzie zmniejszenie płatności w wysokości 1% należnej kwoty płatności.

Zmiany we wniosku można było wprowadzać do 1 lipca 2025 r. (bez sankcji z tytułu niezachowania terminu). Ostateczny termin składania zmian do wniosku upłynął w

dniu 11 lipca 2025 r., z tym że złożenie zmiany do wniosku po tej dacie skutkuje pomniejszeniem płatności o 1% za każdy dzień roboczy opóźnienia.

Zmiany w zasadach przyznawania płatności w stosunku do roku 2024:

WARUNKOWOŚĆ

Wdrożenie od 2025 r. normy GAEC 2 – Ochrona terenów podmokłych i torfowisk:

- Na gruntach ornych i trwałych użytkach zielonych położonych na wyznaczonych obszarach podmokłych i torfowiskach obowiązuje zakaz wydobywania torfu, zakazu budowy oraz odnawiania rowów i instalacji drenujących do odwadniania /odprowadzania wody z terenu.
- Dodatkowo na trwałych użytkach zielonych obowiązuje zakaz przekształcania lub zaorywania (dopuszcza się wykonanie zabiegu renowacji z zastosowaniem płytkiej uprawy gleby i podsiewu nie częściej niż raz na 4 lata).
- Na gruntach ornych natomiast zakaz orania z wyłączeniem możliwości płytkiej uprawy gleby do głębokości 15 cm.

EKOSCHEMATY

1. Wprowadzenie łącznego limitu powierzchni ekoschematów na gospodarstwo, do którego będą przyznawane płatności, wynoszącego **300 ha** i stanowiącego sumę wszystkich realizowanych ekoschematów obszarowych, praktyk lub wariantów, przy czym limit ten nie dotyczy ekoschematu *Retencjonowanie wody na trwałych użytkach zielonych*.

2. Do łącznej powierzchni gruntów nie większej niż 300 ha nie wlicza się powierzchni gruntów ornych, na których rolnik zastosował materiał siewny kategorii elitarny lub materiał siewny kategorii kwalifikowany, na której jest realizowany dodatkowo ekoschemat *Rolnictwo węglowe i zarządzanie składnikami odżywczymi* albo ekoschemat *Biologiczna uprawa*. W przypadku płatności do rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi, do tej powierzchni wlicza się powierzchnię gruntów ustaloną w wyniku przeliczenia liczby punktów za realizację praktyk w ramach tej płatności.

3. Do tej samej powierzchni w tym samym roku mogą być przyznane płatności w ramach nie więcej niż dwóch ekoschematów lub praktyk lub wariantów.

Ekoschemat Grunty wyłączone z produkcji

Rozszerzenie ekoschematu *Grunty wyłączone z produkcji* o możliwość ubiegania się przez rolników o płatność również do gruntów ugorowanych, na których położone są nowo utworzone elementy krajobrazu (żywoploty, pasy gruntów zadrzewionych, zadrzewienia liniowe, pojedyncze drzewa, zagajniki śródpolne, rowy, oczka wodne, miedze śródpolne lub strefy buforowe).

Ekoschemat Prowadzenie produkcji roślinnej w systemie Integrowanej Produkcja Roślin

1. Wprowadzenie zróżnicowania stawek płatności w ramach ekoschematu *Prowadzenie produkcji roślinnej w systemie Integrowanej Produkcja Roślin* - w zależności od następujących grup upraw: rolniczych, warzywnych, sadowniczych, jagodowych, dla których zatwierdzono metodyki integrowanej produkcji roślin.

2. Zaprzestanie przyznawania płatności do powierzchni trwałych użytków zielonych.

Ekoschemat Biologiczna uprawa

1. Zmiana nazwy ekoschematu z: *Biologiczna ochrona upraw* na: *Biologiczna uprawa*.

2. Wprowadzenie możliwości ubiegania się o płatność również w przypadku stosowania w uprawie nawozowych produktów mikrobiologicznych.

3. Preparaty mikrobiologiczne, do których należą mikrobiologiczne środki ochrony roślin oraz nawozowe produkty mikrobiologiczne, mogą być zastosowane na uprawach sadowniczych, jagodowych, warzywniczych, polowych.

Ekoschemat Retencjonowanie wody na trwałych użytkach zielonych

Rozszerzenie ekoschematu *Retencjonowanie wody na trwałych użytkach zielonych* o powierzchnie, na których występują torfowiska lub obszary podmokłe objęte nową normą GAEC 2.

Ekoschemat Materiał siewny kategorii elitarny lub materiał siewny kategorii kwalifikowany

Wdrożenie nowego ekoschematu *Materiał siewny kategorii elitarny lub materiał siewny kategorii kwalifikowany*, w ramach którego płatność jest przyznawana do powierzchni gruntów ornych na których jest stosowany materiał siewny kategorii elitarny lub materiał siewny kategorii kwalifikowany zbóż, roślin strączkowych oraz ziemniaków.

Ekoschemat Rolnictwo węglowe i zarządzanie składnikami odżywczymi

1. W ramach ekoschematu *Rolnictwo węglowe i zarządzanie składnikami odżywczymi* określanie minimalnej liczby punktów jako równowartości punktów, jakie rolnik otrzymałby w sytuacji realizacji na co najmniej 25% powierzchni użytków rolnych, nie większej niż 300 ha, najwyższej punktowanej praktyki.

2. Zmiana liczby punktów przyznawanych za realizowanie praktyki *Uproszczone systemy uprawy* oraz *Wymieszanie słomy z glebą*:

- *Uproszczone systemy uprawy* - z 4 na 3 pkt,
- *Wymieszanie słomy z glebą* – z 2 na 1pkt.

TRWAŁE UŻYTKI ZIELONE

Zmiana definicji trwałych użytków zielonych - obowiązek przekształcania gruntów ornych w trwały użytek zielony po 5 latach deklaracji traw lub innych zielnych roślin pastewnych nie dotyczy traw w siewie czystym.

PŁATNOŚĆ DLA MAŁYCH GOSPODARSTW (do 5 ha)

Od roku 2025 rolnicy mogą się ubiegać się o przyznanie płatności dla małych gospodarstw zaznaczając odpowiednie pole we wniosku o przyznanie płatności.

Pomoc dla gospodarstw rolnych (informacja: strona internetowa ARiMR, MRiRW):

1.

Termin zakończenia naboru	Beneficjent	Wsparcie
15 listopada 2024 r.	rolnicy poszkodowani w wyniku deszczu nawalnego, przymrozków wiosennych lub huraganu sadownicy poszkodowani w wyniku przymrozków wiosennych lub gradu (ale niespełniający wymogów ubiegania się o pomoc, o którą można było składać wnioski do 22 października 2024 r.)	• 3000 zł na 1 ha – jeśli straty wynoszą co najmniej 70 proc. plonu; • 2000 zł na 1 ha – jeśli straty wynoszą co najmniej 50 proc. i mniej niż 70 proc. plonu • 1000 zł na 1 ha – jeśli straty wynoszą co najmniej w wysokości co najmniej 30 proc. i mniej niż 50 proc. plonu
15 listopada 2024 r.	rolnicy poszkodowani w wyniku deszczu nawalnego, przymrozków wiosennych lub huraganu	refundacja III i IV raty podatku rolnego
29 listopada 2024 r. (nabór dodatkowy)	wsparcie dla KGW na działalność statutową	• 8 000 zł, jeżeli KGW liczy nie więcej niż 30 członków • 9 000 zł, jeżeli KGW liczy od 31 do 75 członków • 10 000 zł, jeżeli KGW liczy ponad 75 członków

31 stycznia 2025 r.	rolnicy poszkodowani w wyniku deszczu nawalnego i powodzi, w których gospodarstwach rolnych oszacowane zostały szkody i wynoszą powyżej 30% średniej rocznej produkcji roślinnej	1) 3000 zł na 1 ha powierzchni upraw rolnych, na której wystąpiły szkody w wyniku deszczu nawalnego lub powodzi w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich w wysokości co najmniej 70 % plonu; 2) 2000 zł na 1 ha powierzchni upraw rolnych, na której wystąpiły szkody w wyniku deszczu nawalnego lub powodzi w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich w wysokości co najmniej 50 % i mniej niż 70 % plonu; 3) 1000 zł na 1 ha powierzchni upraw rolnych, na której wystąpiły szkody w wyniku deszczu nawalnego lub powodzi w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich w wysokości co najmniej 30 % i mniej niż 50 % plonu.
31 stycznia 2025 r.	Rolnicy poszkodowani w wyniku deszczu nawalnego i powodzi, w których gospodarstwach rolnych oszacowane zostały szkody i wynoszą powyżej 30% średniej rocznej produkcji roślinnej	Wysokość pomocy stanowi równowartość kwoty trzeciej i czwartej raty podatku rolnego ustalonego producentowi rolnemu, który złożył wniosek o udzielenie pomocy na 2024 r.

2. Pomoc finansowa dla producenta rolnego, w którego gospodarstwie rolnym powstały szkody w uprawach rolnych spowodowane wystąpieniem niekorzystnych zjawisk atmosferycznych

Nabór wniosków w ramach pomocy krajowej na szkody w uprawach rolnych spowodowane wystąpieniem w 2024 r. suszy trwał do dnia 16 kwietnia 2025 r. i odbywał się w formie elektronicznej poprzez formularz wniosku opublikowany na stronie Agencji, za pośrednictwem Platformy Usług Elektronicznych ARiMR.

Pomoc finansowa mogła zostać udzielona producentowi rolnemu:

a) któremu został nadany numer identyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności;

b) będącemu mikroprzedsiębiorstwem, małym albo średnim przedsiębiorstwem w rozumieniu załącznika I do ww., rozporządzenia Komisji (UE) nr 2022/2472;

c) w którego gospodarstwie rolnym powstały szkody w uprawach rolnych spowodowane wystąpieniem w 2024 r. suszy w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, które zostały obliczone za pomocą publicznej aplikacji i wynoszą powyżej 30 % średniej rocznej produkcji roślinnej w gospodarstwie rolnym z ostatnich trzech lat poprzedzających rok wystąpienia suszy.

Pomoc jest przyznawana w drodze decyzji kierownika biura powiatowego Agencji właściwego ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę producenta rolnego.

Zgodnie z informacją na stronie internetowej ARiMR na dzień 13.08.2025 r. Rolnicy, w których gospodarstwach susza spowodowała straty w 2024 roku, w ramach trzech programów pomocowych otrzymali 205 mln zł.

Największym zainteresowaniem cieszyła się tzw. pomoc suszowa dla rodzin rolniczych. Objęte były nią te gospodarstwa, w których szkody w 2024 r. wyniosły 15 proc. lub więcej średniej rocznej produkcji roślinnej i co najmniej 6 400 zł. Pomoc w wysokości 3 tys. zł otrzymało ponad 47 tys. rolników.

Wsparcie skierowane było też do producentów rolnych, w których gospodarstwach szkody w 2024 r. wyniosły powyżej 30 proc. średniej rocznej produkcji roślinnej. Zależne od skali strat stawki pomocy do hektara ustalono na 1 tys., 2 tys. i 3 tys. zł. O to dofinansowanie ubiegało się prawie 9,4 tys. rolników. Na konta prawie 8,6 tys. trafiło 62 mln zł.

Najmniej popularną pomocą okazała się ta w formie zwrotu równowartości 3. i 4. raty ubiegłorocznego podatku rolnego. 2,2 tys. poszkodowanym przyznano ponad 771 tys. zł.

3. Siła wyższa i nadzwyczajne okoliczności

Pojęciem siły wyższej, określane są nadzwyczajne i **nieprzewidywalne okoliczności, niezależne od rolnika, których następstw nie można było uniknąć** mimo zachowania należytej staranności.

Przypadki działania siły wyższej lub wystąpienia nadzwyczajnych okoliczności to w szczególności:

- śmierć beneficjenta;
- długoterminowa niezdolność beneficjenta do wykonywania zawodu;
- poważna klęska żywiołowa powodująca duże szkody w gospodarstwie rolnym;
- zniszczenie w wyniku wypadku budynków inwentarskich w gospodarstwie rolnym;
- chorobę epizootyczną lub chorobę roślin lub obecność agrofaga dotykająca, odpowiednio, cały inwentarz żywy lub uprawy należące do beneficjenta lub ich część;
- wywłaszczenie całego lub dużej części gospodarstwa rolnego, jeśli takiego wywłaszczenia nie można było przewidzieć w dniu złożenia wniosku.

Powyższy katalog zdarzeń, jest katalogiem otwartym. Oznacza to, że kierownik biura powiatowego, uwzględniając okoliczności zdarzenia i przedstawione dowody, może w wyniku indywidualnego rozpatrzenia danej sprawy, uznać, że dane zdarzenie było wynikiem działania siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności.

Okolicznością nadzwyczajną może być m.in.:

- zniszczenie upraw przez dzikie zwierzęta,
- zniszczenie upraw w wyniku niekorzystnych warunków atmosferycznych takich jak np. susza, gradobicie, powódź, mróz, piorun, osuwiska ziemi, zalanie na skutek opadów atmosferycznych,
- zniszczenie upraw lub płodów rolnych spowodowane pożarem (z wyjątkiem przypadków będących konsekwencją celowego wypalania),
- wystąpienie organizmów kwarantannowych,
- tymczasowe aresztowanie beneficjenta,
- zagryzienie zwierząt zadeklarowanych do płatności przez dzikie zwierzęta.

W przypadku wystąpienia nadzwyczajnych okoliczności lub siły wyższej, które mogą mieć wpływ na powierzchnię kwalifikującą się do płatności lub liczbę zwierząt kwalifikujących się do płatności lub gdy rolnik nie mógł wypełnić swoich obowiązków w zakresie przestrzegania warunkowości, niezwłocznie po wystąpieniu tego zdarzenia rolnik powinien złożyć do biura powiatowego ARiMR pisemne oświadczenie o zaistniałych okolicznościach, opatrzone czytelnym podpisem i datą złożenia wraz z dowodami potwierdzającymi wystąpienie nadzwyczajnych okoliczności lub siły wyższej.

Dowodem potwierdzającym wystąpienie siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności, może być wszystko, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy i nie jest sprzeczne z prawem. Dowodem mogą być dokumenty, zeznania świadków, opinie biegłych oraz oględziny. Obowiązek dostarczenia dowodów wystąpienia siły wyższej spoczywa na beneficjencie.

Przykładowe dowody potwierdzające działanie siły wyższej lub wystąpienie nadzwyczajnych okoliczności to:

- protokół oszacowania szkód w uprawach rolnych, spowodowanych przez suszę, grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsunięcie się ziemi lub lawinę w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, sporządzony przez komisję powołaną przez wojewodę właściwego ze względu na miejsce wystąpienia szkód, o której mowa w przepisach w sprawie realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa;
- dokument potwierdzający wystąpienie szkody w uprawach rolnych, z którego wynika powierzchnia upraw, na których wystąpiła szkoda spowodowana przez suszę, grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsunięcie się ziemi lub lawinę w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, sporządzony przez zakład ubezpieczeń, z którym rolnik zawarł umowę ubezpieczenia upraw co najmniej od jednego z tych ryzyk;
- pisemne oświadczenia potwierdzające wystąpienie szkody w uprawach rolnych, spowodowanej przez suszę, grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsunięcie się ziemi lub lawinę w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich sporządzone przez dwóch świadków, którzy nie są domownikami rolnika w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników - w przypadku gdy, komisja powoływana przez wojewodę właściwego ze względu na miejsce wystąpienia szkód, o której mowa w przepisach w sprawie realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, nie została powołana oraz uprawy nie zostały objęte umową ubezpieczenia;
- zaświadczenie o wystąpieniu pożaru - w przypadku szkód w uprawach lub płodach rolnych spowodowanych pożarem - wydane przez właściwego ze względu na miejsce wystąpienia zdarzenia komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej, w przypadku, gdy w zdarzeniu tym uczestniczyły jednostki ochrony przeciwpożarowej;
- pisemne oświadczenie o wystąpieniu powodzi/zalania/huraganu sporządzone przez rolnika i potwierdzone przez dwóch świadków niebędących domownikami rolnika w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników. (Domownikiem – w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2024 r. poz. 90, z późn. zm.) – jest osoba bliska rolnikowi, która: ukończyła 16 lat; pozostaje z rolnikiem we wspólnym gospodarstwie domowym lub zamieszkuje na terenie jego gospodarstwa rolnego albo w bliskim sąsiedztwie, stale pracuje w tym gospodarstwie rolnym i nie jest związana z rolnikiem stosunkiem pracy.)
- pisemne oświadczenie rolnika o położeniu gospodarstwa rolnego na obszarze, na którym został wprowadzony stan klęski żywiołowej na podstawie przepisów o stanie klęski żywiołowej;
- decyzja właściwego organu nadzoru budowlanego, wydana na podstawie przepisów prawa budowlanego, określająca zakres i termin wykonania niezbędnych robót w celu uporządkowania terenu katastrofy i zabezpieczenia budynku służącego gospodarce rolnej do czasu wykonania robót doprowadzających budynek do stanu właściwego;
- decyzja właściwego wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa, wydana na podstawie przepisów o ochronie roślin, nakazująca zniszczenie roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów w przypadku wystąpienia lub podejrzenia wystąpienia organizmów kwarantannowych;

- decyzja właściwego powiatowego lekarza weterynarii, wydana na podstawie przepisów o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, nakazująca zabicie lub ubój zwierząt chorych lub zakażonych, podejrzanych o zakażenie lub o chorobę epizootyczną albo zwierząt z gatunków zwierząt wrażliwych na daną chorobę epizootyczną;
- protokół oględzin lub ostatecznego szacowania szkody w uprawach i płodach rolnych wyrządzonych przez dzikie zwierzęta np. dziki, łosie, jelenie, danieli i sarny, sporządzony przez upoważnionego przedstawiciela dzierżawcy lub zarządcy obwodu łowieckiego lub inne podmioty uprawnione do szacowania szkód łowieckich na podstawie przepisów prawa łowieckiego;
- protokół oględzin i oszacowania szkód wyrządzonych przez dzikie zwierzęta np. żubry, niedźwiedzie, bobry w uprawach rolnych sporządzony przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska, a na obszarze parku narodowego przez dyrektora tego parku, zgodnie z przepisami ustawy o ochronie przyrody;
- odpis skrócony aktu zgonu rolnika;
- zaświadczenie o czasowej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym, wydane na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników;
- odpis postanowienia sądu o zastosowaniu albo przedłużeniu tymczasowego aresztowania;
- wezwanie sądu do odbycia kary pozbawienia wolności albo aresztu.

Jeżeli rolnik do dnia wydania decyzji dostarczył dowody potwierdzające działanie siły wyższej lub wystąpienie nadzwyczajnych okoliczności i zostały one uznane przez Kierownika BP za stanowiące podstawę do uznania wystąpienia siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności, rolnik zachowuje prawo do uzyskania płatności do gruntów rolnych lub zwierząt, których dotyczyło działanie siły wyższej lub nadzwyczajne okoliczności i nie są wobec niego stosowane kary, pod warunkiem, że grunty te lub zwierzęta spełniały warunki kwalifikowalności w dniu wystąpienia siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności. W przypadku, gdy grunt/zwierzę nie spełniało warunków kwalifikowalności w dniu złożenia wniosku o płatność nie kwalifikuje się do przyznania pomocy z tytułu wystąpienia siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności.

W przypadku płatności związanych z produkcją do zwierząt za siłę wyższą lub okoliczność nadzwyczajną uznaje się jedynie padnięcie zwierzęcia w okresie przetrzymywania z powodu choroby epizootycznej lub zagryzienie zwierzęcia przez dzikie zwierzęta.

W przypadku, gdy rolnik z powodu siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności nie może wykonać obowiązków wynikających z norm i wymogów warunkowości, na które ma wpływ siła wyższa lub nadzwyczajne okoliczności, nie podlega karom administracyjnym z tytułu ich nieprzestrzegania. Siła wyższa lub nadzwyczajne okoliczności muszą mieć bezpośredni związek z niespełnieniem danego wymogu lub normy.

Jeżeli wniosek złożono w terminie „sankcyjnym” tj. od dnia 17 czerwca do dnia 11 lipca 2025 r. z powodu działania siły wyższej lub wystąpienia nadzwyczajnych okoliczności, nie zostanie zastosowane zmniejszenie płatności o 1% za każdy dzień roboczy.

Jeżeli zmianę do wniosku złożono w terminie „sankcyjnym” tj. od dnia 2 lipca do dnia 11 lipca 2025 r. z powodu działania siły wyższej lub wystąpienia nadzwyczajnych okoliczności, nie zostanie zastosowane zmniejszenie o 1% za każdy dzień roboczy.

Minister właściwy do spraw rozwoju wsi może określić, w drodze rozporządzenia, obszary, które uznaje się za objęte działaniem siły wyższej lub wystąpieniem nadzwyczajnych okoliczności, oraz warunki lub wymogi dla poszczególnych rodzajów pomocy, na które wpływ miało działanie siły wyższej lub wystąpienie nadzwyczajnych okoliczności. W odniesieniu do określonych w tym rozporządzeniu warunków lub wymogów dla poszczególnych rodzajów pomocy, na które wpływ miało działanie siły wyższej lub wystąpienie nadzwyczajnych okoliczności rolnik nie składa do biura

powiatowego ARiMR oświadczenia oraz dowodów potwierdzających wystąpienie nadzwyczajnych okoliczności lub siły wyższej. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi może zezwolić, w drodze rozporządzenia, na odstąpienia od stosowania norm, mając na względzie wystąpienie warunków pogodowych uniemożliwiających ich przestrzeganie oraz zakres, obszar i skutki występowania tych warunków pogodowych.

W takim przypadku rolnik zachowuje prawo do otrzymania płatności i nie są stosowane wobec niego kary w tym kary administracyjne w związku z niewypełnieniem warunków lub wymogów dla poszczególnych rodzajów pomocy, na które wpływ miało działanie siły wyższej lub wystąpienie nadzwyczajnych okoliczności.

4. Dopłaty do składek ubezpieczenia zwierząt gospodarskich - nabór od 27 sierpnia 2025 r. do 29 września 2025 r.

1. Warunki i tryb przyznawania pomocy

Pomoc finansowa w ramach interwencji I.12.1 „Dopłaty do składek ubezpieczenia zwierząt gospodarskich” przyznaje się rolnikowi, który m.in.:

- jest posiadaczem samoistnym lub zależnym nieruchomości, na której prowadzi działalność rolniczą w zakresie produkcji zwierząt gatunków: świnia, bydło domowe, owca domowa, koza domowa lub koń domowy lub produkcji drobiu;

- zawarł w ramach prowadzonej działalności rolniczej umowę ubezpieczenia zwierząt gatunków: świnia, bydło domowe, owca domowa, koza domowa lub koń domowy lub drobiu od ryzyka wystąpienia u tych zwierząt co najmniej jednej z następujących chorób:

- pryszczycy,
- klasycznego pomoru świń,
- afrykańskiego pomoru świń,
- wysoce zjadliwej grypy ptaków,
- afrykańskiego pomoru koni,
- księgosuszu,
- pomoru małych przeżuwaczy,
- choroby pęcherzykowej świń,
- choroby niebieskiego języka,
- ospy owiec lub ospy kóz,
- gorączki doliny Rift,
- choroby guzowatej skóry bydła,
- pęcherzykowego zapalenia jamy ustnej,
- wenezuelskiego wirusowego zapalenia mózgu i rdzenia koni,
- choroby krwotocznej zwierzyny płowej,
- zarazy płucnej bydła,
- rzekomego pomoru drobiu,
- gruźlicy bydła,
- brucelozy bydła (B. abortus),
- brucelozy owiec i kóz (B. melitensis),
- wąglika,
- wścieklizny,
- bąblowicy,
- przenośnych gąbczastych encefalopatii,
- kampylobakteriozy,
- listeriozy,
- salmonellozy odzwierzęcej,
- włośnicy,
- szczepu E. coli wytwarzającego werotoksynę,
- zakaźnego zapalenia nosa i tchawicy bydła / otrętu bydła,
- wirusowej biegunki bydła,
- choroby mętwikowej bydła,
- zarazy rzęsiatkowej bydła,
- enzootycznej białaczki bydła,

- gorączki Q,
- paratuberkulozy

zwaną dalej „umową ubezpieczenia”, na okres objęty ubezpieczeniem rozpoczynający się nie wcześniej niż w dniu 1 stycznia 2024 r.;

- ubezpieczył zgodnie z umową ubezpieczenia co najmniej:

- 1000 sztuk kurcząt rzeźnych lub
- 1000 sztuk gęsi lub kaczek rzeźnych, lub
- 1000 sztuk perlic rzeźnych, lub
- 1000 sztuk indyków rzeźnych, lub
- 1000 sztuk drobiu nieśnego, lub
- 4 sztuki bydła domowego, lub
- 4 sztuki owiec domowych, lub
- 4 sztuki kóz domowych, lub
- 4 sztuki koni domowych, lub
- 14 sztuk świń;

• zapłacił składkę z tytułu ubezpieczenia wynikającą z umowy ubezpieczenia, a w przypadku gdy zgodnie z umową ubezpieczenia składka ma być opłacana w ratach - zapłacił wszystkie raty wynikające z tej umowy z terminem płatności do dnia złożenia wniosku o przyznanie pomocy,

• nie ma przyznanych na podstawie odrębnych przepisów dopłat do składek z tytułu ubezpieczenia od ryzyka wystąpienia chorób zwierząt gatunków: świnia, bydło domowe, owca domowa, koza domowa lub koń domowy lub drobiu, wynikających z umowy ubezpieczenia;

• w przypadku rolnika podlegającego zgodnie z przepisami ustawy z dnia 15 września 2000 r. - Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 18 i 96) wpisowi do rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym, zwanym dalej „KRS”, pomoc jest przyznawana, jeżeli poza spełnianiem wyżej wymienionych warunków, rolnik jest wpisany do rejestru przedsiębiorców w KRS co najmniej od dnia zawarcia umowy ubezpieczenia, a w przypadku przedsiębiorcy zagranicznego będącego osobą prawną albo jednostką organizacyjną niebędącą osobą prawną posiadającą zdolność prawną, który wykonuje działalność gospodarczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ramach oddziału - jeżeli poza spełnianiem wyżej wymienionych warunków, jego oddział jest wpisany do rejestru przedsiębiorców w KRS co najmniej od dnia zawarcia umowy ubezpieczenia;

• w przypadku rolnika będącego współnikiem spółki cywilnej pomoc jest przyznawana, jeżeli nadany rolnikowi w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności numer identyfikacyjny został nadany spółce oraz:

- nieruchomości, na której jest prowadzona działalność rolnicza w zakresie produkcji zwierząt gatunków: świnia, bydło domowe, owca domowa, koza domowa lub koń domowy lub produkcji drobiu, stanowi przedmiot najmu, dzierżawy, użyczenia albo innego tytułu prawnego do władania tą nieruchomością co najmniej od dnia zawarcia umowy ubezpieczenia,

- w ramach umowy spółki cywilnej jest prowadzona na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność rolnicza w zakresie produkcji zwierząt gatunków: świnia, bydło domowe, owca domowa, koza domowa lub koń domowy lub produkcji drobiu,

- każdy ze współników będący osobą prawną, z wyłączeniem przedsiębiorcy zagranicznego będącego osobą prawną albo spółką osobową w rozumieniu art. 4 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 września 2000 r. - Kodeks spółek handlowych, jest wpisany do rejestru przedsiębiorców w KRS co najmniej od dnia zawarcia umowy ubezpieczenia,

- oddział każdego przedsiębiorcy zagranicznego będącego osobą prawną albo jednostką organizacyjną niebędącą osobą prawną posiadającą zdolność prawną, który wykonuje działalność gospodarczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ramach tego oddziału i podlega wpisowi do rejestru przedsiębiorców w KRS, jest wpisany do rejestru przedsiębiorców w KRS co najmniej od dnia zawarcia umowy ubezpieczenia.

Forma i wysokość przyznawanej pomocy
Pomoc jest przyznawana, jeżeli z umowy ubezpieczenia wynika, że wypłata odszkodowania nastąpi w przypadku wystąpienia szkód w produkcji zwierząt gatunków: świnia, bydło domowe, owca domowa, koza domowa lub koń domowy lub drobiu, spowodowanych wystąpieniem u tych zwierząt co najmniej jednej z chorób wymienionych w punkcie 1 w wysokości przekraczającej 20 % wyrażonej w złotych wartości:

- średniej rocznej produkcji zwierząt gatunków: świnia, bydło domowe, owca domowa, koza domowa lub koń domowy lub drobiu z trzech ostatnich lat poprzedzających rok, w którym została zawarta umowa ubezpieczenia, albo z trzech lat w okresie pięcioletnim poprzedzającym rok, w którym została zawarta umowa ubezpieczenia, z pominięciem roku o najwyższej i roku o najniższej wartości produkcji tych zwierząt, albo

- średniego rocznego dochodu uzyskanego z produkcji zwierząt gatunków: świnia, bydło domowe, owca domowa, koza domowa lub koń domowy lub drobiu z trzech ostatnich lat poprzedzających rok, w którym została zawarta umowa ubezpieczenia, albo z trzech lat w okresie pięcioletnim poprzedzającym rok, w którym została zawarta umowa ubezpieczenia, z pominięciem roku o najwyższej i roku o najniższej wartości dochodu uzyskanego z produkcji tych zwierząt - ustalanych na podstawie danych rachunkowych lub dokumentów potwierdzających wartość produkcji zwierząt gatunków: świnia, bydło domowe, owca domowa, koza domowa lub koń domowy lub produkcji drobiu albo dochodu uzyskanego z produkcji tych zwierząt w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej, albo

- produkcji zwierząt gatunków: świnia, bydło domowe, owca domowa, koza domowa lub koń domowy lub drobiu zadeklarowanej w umowie ubezpieczenia przez rolnika - w przypadku, gdy działalność rolnicza w zakresie produkcji tych zwierząt nie była prowadzona w okresie trzech kolejnych lat poprzedzających rok zawarcia umowy ubezpieczenia.

Wniosek o przyznanie pomocy może zostać złożony w odniesieniu do kilku umów ubezpieczenia. Pomoc w ramach naboru wniosków o przyznanie pomocy objętego niniejszym ogłoszeniem przyznaje się do wysokości limitu środków, który wynosi 46,98 mln zł.

5. Zapobieganie rozprzestrzenianiu się ASF

Od 2 września do 1 października 2025 r. można się ubiegać o wsparcie na Inwestycje zapobiegające rozprzestrzenianiu się afrykańskiego pomoru świń (ASF). 100 tys. zł – to limit dofinansowania, które przysługuje hodowcom w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.

Pomoc finansowa skierowana jest do rolników, którzy spełniają następujące warunki:

- są posiadaczami samoistnymi lub zależnymi nieruchomości położonej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej co najmniej od dnia złożenia wniosku o przyznanie pomocy;
- prowadzą:
 - chów lub hodowlę metodami konwencjonalnymi nie mniej niż 50 świń lub
 - chów lub hodowlę metodami ekologicznymi nie mniej niż 27 świń, lub
 - hodowlę dowolnej liczby świń ras rodzimych lub świń ras czystych,
- w dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy ukończyli 18 lat (osoby fizyczne);
- mają nadany numer identyfikacyjny producenta.

Pozyskane środki będzie można przeznaczyć m.in. na: wykonanie ogrodzenia, utworzenie zadaszanej niecki dezynfekcyjnej, wyposażenie gospodarstwa rolnego w urządzenia do dezynfekcji, zapewnienie utrzymywania świń odrębnie od innych zwierząt, budowę lub przebudowę magazynu do przechowywania słomy, posadowienie silosu na paszę gotową lub zboże przeznaczone na paszę.

Pomoc udzielana będzie w formie refundacji 80 proc. kosztów kwalifikowanych lub ryczałtu – w przypadku inwestycji związanych z budową ogrodzenia, montażem bramy

czy furtki. Maksymalna kwota dofinansowania w całym okresie realizacji PS WPR 2023-2027 to 100 tys. zł.

Pszczelarstwo

Rodziny pszczele w większości przezimowały dobrze, kondycja pszczół podobna jak w zeszłym roku. Średnie zbiory miodu w pasiekach stacjonarnych są na poziomie ok. 20 kg z ula, natomiast w pasiekach obwoźnych ok. 40 kg z ula.

Występują przypadki warrozy, która osłabia pszczoły i sprzyja zachorowalności na inne choroby, ale po zauważeniu wdrażane jest leczenie.

Akcyza

Każdy rolnik, który w 2025 r. chce odzyskać część pieniędzy zawarty w cenie na oleju napędowego wykorzystanego do produkcji rolnej musiał zbierać faktury VAT oraz:

- w terminie **od 1 lutego 2025 r. do 28 lutego 2025 r.** złożyć odpowiedni wniosek do Burmistrza Recza, wraz z fakturami VAT (lub ich kopiami) stanowiącymi dowód zakupu oleju napędowego w okresie od 1 sierpnia 2024 r. do 31 stycznia 2025 r.

- w terminie **od 1 sierpnia 2025 r. do 1 września 2025 r.** złożyć wniosek do Burmistrza Recza wraz z fakturami VAT (lub ich kopiami) stanowiącymi dowód zakupu oleju napędowego w okresie od 1 lutego 2025 r. do 31 lipca 2025 r. w ramach limitu zwrotu podatku określonego na 2025 r.

Limit zwrotu podatku akcyzowego w 2025 r. wynosi:

- 160,60 zł *ilość ha użytków rolnych oraz
- 5,84 zł *średnia roczna liczba świń lub/i
- 58,40 zł *średnia roczna liczba dużych jednostek przeliczeniowych bydła, kóz, owiec, koni

- Pieniądze wypłacane były w terminie 1-30 kwietnia 2025 r. (dla wniosków złożonych w pierwszym terminie) – wypłacono rolnikom kwotę 615 499,01 zł (złożono 91 wniosków),

- Dla wniosków złożonych w drugim terminie – pieniądze będą wypłacane w okresie 1-31 października 2025 r. (złożonych zostało 78 wniosków).

Dopłaty do materiału siewnego.

W terminie od dnia 25.05.2025 r. do dnia 10.07.2025 r. Agencja Modernizacji i Restrukturyzacji Rolnictwa prowadziła nabór wniosków o przyznanie dopłaty z tytułu zużytego do siewu lub sadzenia materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany lub ekologicznego materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany mającej charakter pomocy de minimis w rolnictwie. Wnioski należało składać do kierownika biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa właściwego ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę wnioskodawcy.

Dopłaty udziela się do powierzchni gruntów ornych obsianych lub obsadzonych materiałem siewnym kategorii elitarny lub kwalifikowany lub ekologicznym materiałem siewnym kategorii elitarny lub kwalifikowany gatunków roślin uprawnych określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów:

1. Zboża: jęczmień, owies (nagi, szorstki, zwyczajny), pszenica (twarda, zwyczajna, orkisz), pszenżyto, żyto;
2. Rośliny strączkowe: bobik, groch siewny (odmiany roślin rolniczych), łubin (biały, wąskolistny, żółty), soja, wyka siewna;
3. Ziemniak.

Wysokość pomocy ustala się jako iloczyn deklarowanej przez rolnika we wniosku powierzchni upraw i stawki dopłaty.

Stawki dopłat do 1 ha powierzchni gruntów ornych obsianych lub obsadzonych materiałem siewnym kategorii elitarny lub kwalifikowany określane są w drodze rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie stawek dopłat do 1 ha powierzchni gruntów

ornych obsianych lub obsadzonych materiałem siewnym kategorii elitarny lub kwalifikowany i wynoszą:

- dla materiału siewnego konwencjonalnego:

- 65 zł - w przypadku zbóż i mieszanek zbożowych lub mieszanek pastewnych;
- 115 zł - w przypadku roślin strączkowych;
- 350 zł - w przypadku ziemniaków.

- dla materiału siewnego ekologicznego:

- 78 zł - w przypadku zbóż i mieszanek zbożowych lub mieszanek pastewnych;
- 138 zł - w przypadku roślin strączkowych;
- 420 zł - w przypadku ziemniaków.

Dopłatami nie są objęte uprawy przeznaczone na przedplon lub poplon.

O pomoc można wnioskować przez ekoschemat E_MSEiK. Zwiększony został limit w pomocy de mini mis, przyznawany jednemu producentowi rolnemu w okresie 3 minionych lat, z kwoty 30 000,00 na 50 000,00 zł

Afrykański Pomór Świń (ASF):

1) Rozporządzeniem nr 8/2024 Powiatowego Lekarza Weterynarii z dnia 14 września 2024 r. część Gminy Recz została objęta obszarem zagrożonym, w związku z wystąpieniem ogniska afrykańskiego pomoru świń w gospodarstwie utrzymującym trzodę chlewną w miejscowości Kołki. Obszar objął miejscowości: Lestnica, Pamięcin, Rybnica, Lubieniów, Jarostowo i Witostaw. Rozporządzenie zostało uchylone rozporządzeniem nr 10/2024 Powiatowego Lekarza Weterynarii z dnia 19 listopada 2024 r.

2) Rozporządzeniem nr 38/2024 r. Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 4 października 2024 r. część gminy Recz, została wyznaczona jako objęta zakażeniem afrykańskim pomorem świń u dzików – część położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 10 biegnącą od wschodniej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 151, następnie na wschód od drogi nr 151 biegnącej od skrzyżowania z drogą nr 10 do południowej granicy gminy.

3) Rozporządzeniem nr 41/2024 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 25 listopada 2024 r. już cała gmina Recz została określona strefą objęta zakażeniem afrykańskim pomorem świń

4) **Pierwszy przypadek wystąpienia ASF u dzika**, odstrzelonego na terenie naszej gminy, odnotowany został w okolicy miejscowości Sulibórz w dniu 16 stycznia 2025 r. Do czasu sporządzenia niniejszej informacji do Urzędu Miejskiego w Reczu wpłynęły zawiadomienia od Powiatowego Lekarza Weterynarii w Choszcznie o stwierdzeniu jeszcze 9 przypadków ASF u dzików na terenie naszej gminy.

5) W dniu 29 lipca 2025 r. do Urzędu Miejskiego w Reczu wpłynęło zawiadomienie Powiatowego Lekarza Weterynarii w Choszcznie o stwierdzeniu wystąpienia ogniska Afrykańskiego Pomoru Świń na fermie w Suliborzu. Utylizacji poddano 3198 sztuk trzody chlewnej.

6) W dniu 19 sierpnia 2025 r. natomiast wpłynęło zawiadomienie o wystąpieniu ogniska ASF na fermie w Suliborku – zutylizowano 4465 sztuk trzody.

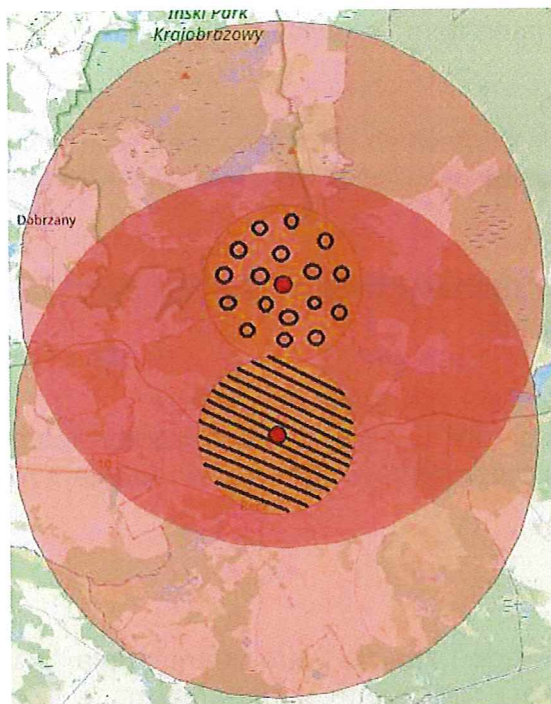
W związku z wystąpieniem ognisk ASF na fermach trzody chlewnej na terenie Gminy Recz wyznaczone zostały:

- obszary zapowietrzone (3 km od ogniska):

a) Dla obszaru nr 1 (ognisko ASF na fermie w Suliborzu) – obejmujące miejscowości Sulibórz, Zdbino,

b) Dla obszaru nr 2 (ognisko ASF na fermie w Suliborku) - obejmujące część miejscowości Recz położoną w promieniu 3 km od współrzędnych: 53.283933 15.560539 oraz Rybaki, Słutowo, Suliborek, Wielgoszcz)

- obszary zagrożone (10 km od ogniska ASF, 7 km od granicy obszaru zapowietrzonego) – obejmujące niemal całą pozostałą część gminy - poniżej mapa obrazująca zasięgi tych obszarów

Legenda:

- - ogniska afrykańskiego pomoru świń u świń
- - obszar zapowietrzony 1
- - obszar zapowietrzony 2
- - obszar zagrożony

Na każdym z wyznaczonych obszarów obowiązują ograniczenia:

Obszar zapowietrzony

Na obszarze tym **zakazuje się:**

- 1) przemieszczania świń oraz materiału biologicznego świń z i do zakładów bez zgody właściwego powiatowego lekarza weterynarii;
- 2) przywożenia do zakładów i wywożenia z zakładów zwierząt innych niż świnie, bez zgody właściwego miejscowo powiatowego lekarza weterynarii;
- 3) transportu świń po drogach publicznych (lądowych i wodnych) lub prywatnych, z wyłączeniem dróg wewnętrznych w zakładzie, z wyjątkiem drogowego lub kolejowego tranzytu świń bez rozładunku lub zatrzymywania na tym obszarze oraz z wyłączeniem transportu świń do rzeźni za zgodą właściwego powiatowego lekarza weterynarii w zaplombowanych środkach transportu;
- 4) organizowania targów, wystaw, pokazów i konkursów zwierząt oraz polowań zbiorowych;
- 5) wywożenia i rozrzucania ściółki oraz nawozu naturalnego pochodzącego od świń, bez zgody właściwego miejscowo powiatowego lekarza weterynarii;
- 6) przemieszczania ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego oraz produktów pochodzenia zwierzęcego pozyskanych ze świń do pozostałych państw członkowskich Unii Europejskiej, państw trzecich oraz pozostałych części terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, bez zgody właściwego miejscowo powiatowego lekarza weterynarii;
- 7) objazdowego sztucznego unasieniania świń i naturalnego krycia świń.

Nakazuje się:

- 1) po wykonaniu każdego transportu oczyszczanie, odkażanie, a jeżeli jest to konieczne także dezynsekcję środków transportu oraz sprzętu używanego do transportu zwierząt, tusz, pasz, nawozów naturalnych lub przedmiotów, które mogą spowodować szerzenie choroby;
- 2) zastosowanie odpowiednich środków dezynfekujących przy wejściach i wyjściach oraz wjazdach i wyjazdach z zakładu;
- 3) zastosowanie odpowiednich środków bioasekuracji w odniesieniu do wszystkich osób mających styczność ze świniami bądź wszystkich osób wchodzących do zakładu lub opuszczających go, a także w odniesieniu do środków transportu, aby zapobiec ryzyku rozprzestrzenienia się choroby;
- 4) niezwłoczne powiadamianie właściwego miejscowo powiatowego lekarza weterynarii przez posiadaczy świń o wszystkich przypadkach padłych lub chorych świń w zakładzie;
- 5) prowadzenie ewidencji wszystkich osób odwiedzających zakład i jej aktualizowanie.

Obszar zagrożony

Na obszarze tym **zakazuje się**

- 1) przemieszczania świń oraz materiału biologicznego świń z i do zakładów bez zgody właściwego powiatowego lekarza weterynarii;
- 2) transportu świń po drogach publicznych (lądowych i wodnych) lub prywatnych, z wyłączeniem dróg wewnętrznych w zakładzie, z wyjątkiem drogowego lub kolejowego tranzytu świń bez rozładunku lub zatrzymywania na tym obszarze oraz z wyłączeniem transportu świń do rzeźni za zgodą właściwego powiatowego lekarza weterynarii;
- 3) organizowania targów, wystaw, pokazów i konkursów zwierząt oraz polowań zbiorowych.

Nakazuje się:

- 1) po wykonaniu każdego transportu oczyszczanie, odkażanie, a jeżeli jest to konieczne, także dezynsekcję środków transportu oraz sprzętu używanego do transportu zwierząt, tusz, pasz, nawozów naturalnych lub przedmiotów, które mogą spowodować szerzenie choroby;
- 2) zastosowanie odpowiednich środków dezynfekujących przy wejściach i wyjściach oraz wjazdach i wyjazdach z zakładu;
- 3) zastosowanie odpowiednich środków bioasekuracji w odniesieniu do wszystkich osób mających styczność ze świnią bądź wszystkich osób wchodzących do zakładu lub opuszczających go, a także w odniesieniu do środków transportu, aby zapobiec ryzyku rozprzestrzenienia się choroby;
- 4) niezwłoczne powiadamianie powiatowego lekarza weterynarii przez posiadaczy świń o wszystkich przypadkach padłych lub chorych świń w zakładzie;
- 5) prowadzenie ewidencji wszystkich osób odwiedzających zakład i jej aktualizowanie.

(Pojęcie „zakład”, użyte w rozporządzeniu, oznacza wszelkie pomieszczenia, strukturę, środowisko lub miejsce, w którym - tymczasowo lub stale - utrzymywane są zwierzęta lub przetrzymywany jest materiał biologiczny, z wyjątkiem:

- 1) gospodarstw domowych, w których utrzymuje się zwierzęta domowe;
- 2) zakładów leczniczych dla zwierząt.)

Szkody łowieckie:

Poszkodowani rolnicy mogą składać wnioski o szacowanie szkód w uprawach bezpośrednio do koła łowieckiego, na terenie obwodu którego znajduje się działka rolna. W skład zespołu szacującego straty, prócz przedstawiciela zarządcy lub dzierżawcy obwodu łowieckiego oraz właściciela lub posiadacza gruntów rolnych, na terenie których wystąpiła szkoda, udział bierze przedstawiciel ośrodka doradztwa rolniczego.

W naszej gminie obwody łowieckie ma sześć kół łowieckich, do których rolnicy mogą zgłaszać szkody w uprawach:

- 1) **Koło Łowieckie „ROGACZ”** – Skrytka nr 65, 73-104 Stargard Szczeciński, Adres do zgłaszania szkód łowieckich: Bytowo-Kurhany 1, 73-130 Dobrzany, skr.poczt. 8
 - 2) **Koło Przyjaciół Myślistwa „PRZYJACIELE”**, Rościn 2, 73-220 Rościn
 - 3) **Koło Łowieckie „CYRANKA”** – ul. Leśników 6a/6, 73-220 Drawno
 - 4) **Koło Łowieckie „DRAWA”** – ul. Szpitalna 2/2, 73-220 Drawno,
 - 5) **Koło Łowieckie „RYŚ”** Sławęcin 67 skr. Pocztowa 58, 73-200 Choszczno
 - 6) **Koło Łowieckie „KNIEJA”** w Szczecinie ul. Słoneczna 6, 73-130 Dobrzany
- Dodatkowo część gruntów na północ od Suliborza jest na terenie administrowanym przez **RDLP Szczecinek**

Szkody powodowane przez zwierzęta prawnie chronione:

Wilki występują w naszej gminie już od wielu lat. W bieżącym roku odnotowano szkody w hodowli danieli w granicach administracyjnych naszego miasta, spowodowane przez wilki. Rolnicy informują również o stratach spowodowanych przez żubry chodzące po uprawach na terenie gminy.

Jeśli chodzi o szkody spowodowane przez zwierzęta chronione, z wnioskiem o rekompensatę za nie wyrządzone należy występować do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie.

**Średnie ceny zakupu/sprzedaży użytków rolnych w IV kwartale 2024 r.
(obowiązują od 24.03.2025 r.) – według GUS**

Klasy gruntu	Cena w zł/ha
Grunty kl. I do IIIa	48 333,00*
Grunty kl. IIIb do IV	40 000,00
Grunty kl. V do VI	32 000,00*

*zastosowanie mają średnie ceny zakupu/sprzedaży użytków rolnych w I kwartale 2024

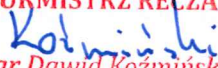
Dla porównania:

Ceny zakupu/sprzedaży użytków rolnych w IV kwartale 2023 r.

Klasy gruntu	Cena w zł/ha
Grunty kl. I do IIIa	53 000,00*
Grunty kl. IIIb do IV	35 913,00
Grunty kl. V do VI	31 667,00

Sporządziła
Dorota Dziubczyńska

Zatwierdził:

BURMISTRZ RECZA

mgr Dawid Koźmiński

PŁATNOŚCI dla gospodarstw rolnych (z ARiMR) w 2025 r:

1) Płatności bezpośrednie:

- podstawowe wsparcie dochodów
- płatność redystrybucyjna
- płatność dla młodych rolników
- wsparcie dochodów związane z produkcją do zwierząt:
 - płatność do krów
 - płatność do bydła
 - płatność do owiec
 - płatność do kóz
- wsparcie dochodów związane z produkcją do roślin:
 - płatność do buraków cukrowych
 - płatność do chmielu
 - płatność do lnu
 - płatność do konopi włóknistych
 - płatność do pomidorów
 - płatność do truskawek
 - płatność do ziemniaków skrobiowych
 - płatność do roślin pastewnych
 - płatność do roślin strączkowych na nasiona
- schematy na rzecz klimatu, środowiska i dobrostanu zwierząt (ekoschematy-dobrowolne dla rolnika):
 - obszary z roślinami miododajnymi
 - prowadzenie produkcji roślinnej w systemie Integrowanej Produkcji Roślin
 - biologiczna uprawa:
 - a. Wariant 1. Mikrobiologiczne środki ochrony roślin,
 - b. Wariant 2. Nawozowe produkty mikrobiologiczne.
 - retencjonowanie wody na trwałych użytkach zielonych
 - rolnictwo węglowe i zarządzanie składnikami odżywczymi:
 - ekstensywne użytkowanie trwałych użytków zielonych z obsadą zwierząt
 - międzyplony ozime lub wsiewki śródplonowe
 - opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia
 - zróżnicowana struktura upraw
 - wymieszanie obornika na gruntach ornych w terminie 12 godzin od jego aplikacji
 - stosowanie nawozów naturalnych płynnych innymi metodami niż rozbryzgowo
 - uproszczone systemy upraw
 - wymieszanie słomy z glebą
 - grunty wyłączone z produkcji
 - materiał siewny kategorii elitarny lub materiał siewny kategorii kwalifikowany
 - dobrostan zwierząt
- Płatność dla małych gospodarstw

Przejęciowe wsparcie krajowe:

- uzupełniająca płatność podstawowa
- płatność niezwiązana do tytoniu

2) Programy w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (PS WPR 2023-2027)-dla zobowiązań podjętych od 2023 r.:

- w przypadku *Interwencji na rzecz rozwoju obszarów wiejskich* rolnicy mogą ubiegać się o płatność w ramach następujących interwencji:
- Płatność dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami (płatność ONW)
 - Inwestycje leśne lub zadrzewieniowe

- Rolno-środowiskowo-klimatyczne
- Rolnictwo ekologiczne
- Norma GAEC-2 – możliwe działania związane z utrzymaniu rowów i urządzeń melioracyjnych

- dodatkowo wspierane jest pszczelarstwo w ramach *Interwencji pszczelarskich*:

W 2025 roku pszczelarze mogli składać *Wnioski o płatność* w ramach poniższych interwencji pszczelarskich:

- **do 15 lipca 2025 r.** dla interwencji:

- I.6.2 „Interwencja w sektorze pszczelarskim - inwestycje, wspieranie modernizacji gospodarstw pasiecznych”;
- I.6.3 „Interwencja w sektorze pszczelarskim - wspieranie walki z warrozą produktami leczniczymi”;
- I.6.7 „Interwencja w sektorze pszczelarskim - wspieranie badania jakości handlowej miodu oraz identyfikacja miodów odmianowych”;

- **do 10 sierpnia 2025 r.** dla interwencji I.6.5 „Interwencja w sektorze pszczelarskim - pomoc na odbudowę i poprawę wartości użytkowej pszczół”.

W ramach pozostałych interwencji w sektorze pszczelarskim (I.6.1 wspieranie podnoszenia poziomu wiedzy pszczelarskiej, I.6.4 ułatwienie prowadzenia gospodarki wędrowniej i I.6.6 wsparcie naukowo-badawcze) termin na złożenie WoP był **do dnia 30.06.2025 r.**

3) kontynuacja działań podjętych w ramach PROW 2014-2020.

Stawki płatności:

Stawki dla ekoschematów obszarowych:

Rodzaj płatności w ramach ekoschematów obszarowych		Liczba punktów na ha powierzchni obszaru zatwierdzonego do wsparcia	Wysokość stawki w ramach kampanii 2025 r	
		[pkt/ha]	EUR/pkt	EUR/ha
Rolnictwo węgłowe i zarządzanie składnikami odżywczymi	Ekstensywne użytkowanie trwałych użytków zielonych z obsadą zwierząt	5	22,47	112,35
	Międzyplony ozime lub wsiewki śródplonowe	5	22,47	112,35
	Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia - wariant podstawowy	1	22,47	22,47
	Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia - wariant z wapnowaniem	3	22,47	67,41
	Zróżnicowana struktura upraw	3	22,47	67,41
	Wymieszanie obornika na gruntach ornych w terminie 12 godzin od jego aplikacji	2	22,47	44,94
	Stosowanie nawozów naturalnych płynnych innymi metodami niż rozbryzgowo	3	22,47	67,41
	Uproszczone systemy uprawy	3	22,47	67,41
	Wymieszanie słomy z glebą	1	22,47	22,47
Obszary z roślinami miododajnym				269,21
Integrowana Produkcja Roślin	Uprawy sadownicze			342,70
	Jagodowe/warzywne			309,21
	rolnicze			146,07
Biologiczna ochrona upraw	Mikrobiologiczne środki ochrony			89,89
	Nawozowe produkty mikrobiologiczne			22,47
Retencjonowanie wody na trwałych użytkach zielonych				63,15
Grunty wyłączone z produkcji				126,52
Materiał siewny kategorii elitarny lub kwalifikowany	Zboża			26,74
	Rośliny strączkowe			43,37
	ziemniaki			112,13

- ZOBOWIĄZANIE: PŁATNOŚĆ DLA OBSZARÓW Z OGRANICZENIAMI NATURALNYMI LUB INNYMI SZCZEGÓLNYMI OGRANICZENIAMI (płatność ONW).

Płatność ONW przyznawana jest beneficjentowi (rolnikowi aktywnemu zawodowo), do powierzchni użytków rolnych, w lub ich części, położonych na obszarach ONW, wynoszącej nie więcej niż 75 ha (maksymalny limit) oraz jeżeli są spełnione warunki przyznania pomocy w ramach podstawowego wsparcia dochodów.

Minimalna powierzchnia działki rolnej deklarowanej do płatności ONW wynosi 0,1 ha, a minimalna powierzchnia gruntów położonych na obszarach ONW wynosi 1 ha.

W zależności od powierzchni, płatność przyznawana jest w następującym wymiarze:

- od 1 do 25 ha - 100% płatności,
- od 25,01 do 50 ha - 50% płatności ,
- od 50,01 do 75 ha - 25% płatności,
- powyżej 75 ha - płatność nie jest przyznawana.

Na terenie naszej Gminy z ONW skorzystać mogą tylko rolnicy, posiadający grunty w obrębach miejscowości:

-Rybaki i Słutowo – ONW typ specyficzny strefa I (niekorzystne warunki o walorach przyrodniczo – turystycznych)

-Kraśnik, Lubieniów, Pomień, Rajsko, Recz, Sicko, Sokoliniec - ONW z ograniczeniami naturalnymi strefa I

Stawki płatności poszczególnych stref ONW na terenie naszej gminy, przedstawia poniższa tabela:

Typ ONW	Płatność PLN/ha/rok
ONW z ograniczeniami naturalnymi strefa I	179
ONW typ specyficzny strefa I (niekorzystne warunki o walorach przyrodniczo-turystycznych)	179

- INTERWENCJE ROLNO-ŚRODOWISKOWO-KLIMATYCZNE (WPR 2023-2027)

Zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne można realizować w ramach następujących interwencji i wariantów:

Lp.	Interwencja	Wariant	Stawki płatności
1.	1. Ochrona cennych siedlisk i zagrożonych gatunków na obszarach Natura 2000	Ochrona siedlisk przyrodniczych:	
		1.1. Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe	1568 zł/ha
		1.2. Zalewowe łąki selernicowe i słonorośla	1452 zł/ha
		1.3. Murawy	1612 zł/ha
		1.4. Półnaturalne łąki wilgotne	1115 zł/ha
		1.5. Półnaturalne łąki świeże	1497 zł/ha
		Torfowiska:	
		1.6.1 Torfowiska – wymogi kluczowe	912 zł/ha
		1.6.2 Torfowiska – wymogi kluczowe i uzupełniające	1536 zł/ha
		Ochrona siedlisk lęgowych ptaków:	
		1.7. Ochrona siedlisk lęgowych rzadkich gatunków ptaków siewkowych (rycyk, kszyc, krwawodziób i czajka)	1055 zł/ha
		1.8. Ochrona siedlisk lęgowych dubelta i kulika wielkiego	1347 zł/ha
		1.9. Ochrona siedlisk lęgowych wodniczki	1555 zł/ha

		1.10. Ochrona siedlisk lęgowych derkacza	1055 zł/ha
2.	2. Ochrona cennych siedlisk i zagrożonych gatunków poza obszarami Natura 2000	Ochrona siedlisk przyrodniczych:	
		2.1. Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe	1568 zł/ha
		2.2. Zalewowe łąki selernicowe i słonorośla	1452 zł/ha
		2.3. Murawy	1612 zł/ha
		2.4. Półnaturalne łąki wilgotne	1115 zł/ha
		2.5. Półnaturalne łąki świeże	1497 zł/ha
		Torfowiska:	
		2.6.1. Torfowiska – wymogi kluczowe	912 zł/ha
		2.6.2. Torfowiska – wymogi kluczowe i uzupełniające	1536 zł/ha
		Ochrona siedlisk lęgowych ptaków:	
		2.7. Ochrona siedlisk lęgowych rzadkich gatunków ptaków siewkowych (rycyk, kszyk, krwawodziób i czajka)	1055 zł/ha
		2.8. Ochrona siedlisk lęgowych dubelta i kulika wielkiego	1347 zł/ha
		2.9. Ochrona siedlisk lęgowych wodniczki	1555 zł/ha
		2.10. Ochrona siedlisk lęgowych derkacza	1055 zł/ha
3.	3. Ekstensywne użytkowanie łąk i pastwisk na obszarach Natura 2000		836 zł/ha
4.	4. Zachowanie sadów tradycyjnych odmian drzew owocowych		2117 zł/ha
5.	5. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie	5.1. Uprawa rzadkich gatunków lub odmian roślin	1411 zł/ha
		5.2. Wytwarzanie materiału siewnego rzadkich gatunków lub odmian roślin	1619 zł/ha
6.	6. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie	6.1.1. Zachowanie lokalnych ras bydła – użytkowanie mleczne	2738 zł/szt.
		6.1.2. Zachowanie lokalnych ras bydła – użytkowanie mięsne	1752 zł/szt.
		6.2.1. Zachowanie lokalnych ras koni – samice (konie małopolskie i wielkopolskie)	2669 zł/szt.
		6.2.2. Zachowanie lokalnych ras koni – samce (konie małopolskie i wielkopolskie)	5925 zł/szt.
		6.2.3. Zachowanie lokalnych ras koni – samice (konie śląskie)	2461 zł/szt.
		6.2.4. Zachowanie lokalnych ras koni – samce (konie śląskie)	5275 zł/szt.
		6.2.5. Zachowanie lokalnych ras koni – samice (koniki polskie i huculskie)	2395 zł/szt.

		6.2.6. Zachowanie lokalnych ras koni – samce (koniki polskie i huculskie)	5130 zł/szt.
		6.2.7. Zachowanie lokalnych ras koni – samice (konie zimnokrwiste w typie sztumskim i sokólskim)	2185 zł/szt.
		6.2.8. Zachowanie lokalnych ras koni – samce (konie zimnokrwiste w typie sztumskim i sokólskim)	2513 zł/szt.
		6.3. Zachowanie lokalnych ras owiec	500 zł/szt.
		6.4. Zachowanie lokalnych ras świń	1335 zł/szt.
		6.5. Zachowanie lokalnych ras kóz	953 zł/szt.
7.	7. Bioróżnorodność na gruntach ornych	7.1. Wieloletnie pasy kwietne	3501 zł/ha
		7.2. Ogródki bioróżnorodności	2342 zł/ha

Płatności w ramach działania są przyznawane corocznie, przez okres 5-letniego zobowiązania, rolnikom, którzy podjęli zobowiązanie i dobrowolnie przyjmują na siebie zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne w zakresie danej Interwencji lub wariantu. Płatność w całości lub w części rekompensuje utracony dochód i dodatkowo poniesione koszty.

Płatność jest ryczałtowa, przyznawana w zależności od realizowanej interwencji do gruntów ornych/ obszarów przyrodniczych/ trwałych użytków zielonych lub do zwierząt.

W ramach Interwencji 2. Ochrona cennych siedlisk i zagrożonych gatunków poza obszarami Natura 2000, płatności podlegają degressywności w zależności od powierzchni deklarowanej do płatności:

- 100% stawki podstawowej – za powierzchnię od 0,10 ha do 50 ha;
- 75% stawki podstawowej – za powierzchnię powyżej 50 ha do 100 ha;
- 60% stawki podstawowej – za powierzchnię powyżej 100 ha.

- INTERWENCJA: ROLNICTWO EKOLOGICZNE (WPR 2023-2027)

W 2025 r. w ramach płatności ekologicznych można było ubiegać się o płatność w ramach następujących pakietów:

- Pakiet 1. Uprawy rolnicze,
- Pakiet 2. Uprawy warzywne,
- Pakiet 3. Uprawy zielarskie,
- Pakiet 4. Podstawowe uprawy sadownicze,
- Pakiet 5. Uprawy jagodowe,
- Pakiet 6. Ekstensywne uprawy sadownicze,
- Pakiet 7. Uprawy paszowe na gruntach ornych,
- Pakiet 8. Trwałe użytki zielone,
- Pakiet 9. Małe gospodarstwa z uprawami ekologicznymi,
- Pakiet 10. Premia za zrównoważoną produkcję roślinno-zwierzęcą.

Beneficjentem tego działania może być rolnik, jeżeli:

-posiada gospodarstwo rolne położone na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, o powierzchni użytków rolnych nie mniejszej niż 1ha;

-prowadzi produkcję rolną zgodnie z przepisami określonymi m.in. w rozporządzeniu(UE) nr 2018/848 oraz w ustawie o rolnictwie ekologicznym i produkcji ekologicznej.

-realizuje 5-letnie zobowiązanie ekologiczne, na użytkach rolnych, na których prowadzi produkcję ekologiczną,

Lp.	Pakiety rolnictwa ekologicznego	Stawki płatności	
		Dla gruntów w okresie konwersji (w zł/ha)	Dla gruntów z zakończonym okresem konwersji (w zł/ha)
1	Pakiet 1. Uprawy rolnicze	1 697	1 571
2	Pakiet 2. Uprawy warzywne	3 021	2 391
3	Pakiet 3. Uprawy zielarskie	1 856	1 856
4	Pakiet 4. Podstawowe uprawy sadownicze	3 105	1 961
5	Pakiet 5. Uprawy jagodowe	2 495	2 213
6	Pakiet 6. Ekstensywne uprawy sadownicze	1 326	1 326
7	Pakiet 7. Uprawy paszowe na gruntach ornych	1 638	1 504
8	Pakiet 8. Trwałe użytki zielone	1 043	1 043
9	Pakiet 9. Małe gospodarstwa z uprawami ekologicznymi	1 640	1 640
10	Pakiet 10. Premia za zrównoważoną produkcję roślinno-zwierzęcą	573	573

W ramach działania Rolnictwo ekologiczne płatności podlegają degresywności w zależności od powierzchni deklarowanej do płatności.

- PROW 2014-2020 - DLA ZOBOWIĄZAŃ PODJĘTYCH DO 2022 R. (W 2025 R. tylko wnioski kontynuacyjne)

W ramach PROW 2014-2020 wyróżnia się działania, w ramach których rolnicy mogą ubiegać się o dopłaty:

- DZIAŁANIE ROLNO-ŚRODOWISKOWO-KLIMATYCZNE**

Płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna przysługuje rolnikowi lub innemu podmiotowi lub grupie rolników i zarządców, jeżeli:

- został mu nadany numer identyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, który może być wykorzystywany do ubiegania się o przyznanie tej płatności;
- realizuje 5-letnie zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne, o którym mowa w art. 70 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2015 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającego przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzonych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR),
- spełnia warunki przyznania płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej w ramach określonych pakietów lub ich wariantów określone w rozporządzeniu rolno-środowiskowo-klimatycznym.

W ramach zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych w PROW 2014-2020 wsparcie udzielane jest na następujące pakiety i warianty:

Pakiet	Wariant	Stawka płatności zł/ha Pakiet 7: zł/szt zwierząt
Pakiet 1. Rolnictwo zrównoważone		800
Pakiet 2. Ochrona gleb i wód	2.1. Międzyplony	883
	2.2. Pasy ochronne na stokach o nachyleniu powyżej 20%	644
Pakiet 3. Zachowanie sadów tradycyjnych odmian drzew owocowych		2117
Pakiet 4. Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach Natura 2000	Ochrona siedlisk przyrodniczych:	
	4.1. Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe	1568
	4.2. Zalewowe łąki selernicowe i słonorośla	1452
	4.3. Murawy	1612
	4.4. Półnaturalne łąki wilgotne	1115
	4.5. Półnaturalne łąki świeże	1497
	4.6. Torfowiska:	
	4.6.1. Torfowiska - wymogi obowiązkowe	912
	4.6.2. Torfowiska - wymogi obowiązkowe i uzupełniające	1536
	4.7. Ekstensywne użytkowanie na obszarach specjalnej ochrony ptaków (OSO)	881
	Ochrona siedlisk lęgowych ptaków:	
	4.8. Ochrona siedlisk lęgowych ptaków: rycyka, kszczyka, krwawodzioba lub czajki	1055
	4.9. Ochrona siedlisk lęgowych ptaków: wodniczki	1555
	4.10. Ochrona siedlisk lęgowych ptaków: dubelta lub kulika wielkiego	1347
	4.11. Ochrona siedlisk lęgowych ptaków: derkacza	1055
Pakiet 5. Cenne siedliska poza obszarami Natura 2000	Ochrona siedlisk przyrodniczych:	
	5.1. Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe	1568
	5.2. Zalewowe łąki selernicowe i słonorośla	1452
	5.3. Murawy	1612
	5.4. Półnaturalne łąki wilgotne	1115
	5.5. Półnaturalne łąki świeże	1497
	5.6. Torfowiska	
	5.6.1. Torfowiska - wymogi obowiązkowe	912
	5.6.2. Torfowiska - wymogi obowiązkowe i uzupełniające	1536
Pakiet 6. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie	6.1. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie - w przypadku uprawy	1411
	6.2. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie - w przypadku wytwarzania nasion lub materiału siewnego	1619
Pakiet 7. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie	7.1. Zachowanie lokalnych ras bydła	2738
	7.2. Zachowanie lokalnych ras koni, w tym: -konie małopolskie, konie wielkopolskie -konie śląskie -koniki polskie, konie huculskie -konie zimnokrwiste w typie sztumskim i konie zimnokrwiste w typie sokólskim	2669
		2461
		2395
		2185
	7.3. Zachowanie lokalnych ras owiec	500
	7.4. Zachowanie lokalnych ras świń	1335
	7.5. Zachowanie lokalnych ras kóz	953

- DZIAŁANIE ROLNICTWO EKOLOGICZNE

Zobowiązanie ekologiczne można realizować w ramach następujących pakietów i wariantów

Lp.	Pakiety rolnictwa ekologicznego	Warianty rolnictwa ekologicznego	Stawki płatności
1	Pakiet 1. Uprawy rolnicze w okresie konwersji		1 697 zł/ha
2	Pakiet 2. Uprawy warzywne w okresie konwersji		3021 zł/ha
3	Pakiet 3. Uprawy zielarskie w okresie konwersji		1 856 zł/ha
4	Pakiet 4. Uprawy sadownicze w okresie konwersji	4.1.1. Podstawowe uprawy sadownicze w okresie konwersji	3105 zł/ha
		4.1.2. Uprawy jagodowe w okresie konwersji	2 495 zł/ha
		4.2. Ekstensywne uprawy sadownicze w okresie konwersji	1 326 zł/ha
5	Pakiet 5. Uprawy paszowe na gruntach ornych w okresie konwersji		1 638 zł/ha
6	Pakiet 6. Trwałe użytki zielone w okresie konwersji		1043 zł/ha
7	Pakiet 7. Uprawy rolnicze po okresie konwersji		1 571 zł/ha
8	Pakiet 8. Uprawy warzywne po okresie konwersji		2391 zł/ha
9	Pakiet 9. Uprawy zielarskie po okresie konwersji		1 856 zł/ha
10	Pakiet 10. Uprawy sadownicze po okresie konwersji	10.1.1. Podstawowe uprawy sadownicze po okresie konwersji	1 961 zł/ha
		10.1.2. Uprawy jagodowe po okresie konwersji	2213 zł/ha
		10.2. Ekstensywne uprawy sadownicze po okresie konwersji	1 326 zł/ha
11	Pakiet 11. Uprawy paszowe na gruntach ornych po okresie konwersji		1504 zł/ha
12	Pakiet 12. Trwałe użytki zielone po okresie konwersji		1043 zł/ha
13	Pakiet 13. Premia za zrównoważoną produkcję roślinno-zwierzęcą		573 zł/ha

W ramach działania Rolnictwo ekologiczne płatności podlegają degresywności w zależności od powierzchni deklarowanej do płatności. W 2025 roku w ramach pakietu 1-12 stosowana będzie następująca degresywność:

- 100% stawki podstawowej – za powierzchnię od 0,10 ha do 50 ha;
- 75% stawki podstawowej – za powierzchnię powyżej 50 ha do 100 ha;
- 60% stawki podstawowej – za powierzchnię powyżej 100 ha.

Dodatkowo, jeżeli rolnik ubiega się również o przyznanie płatności ekologicznej w ramach pakietu 13. Premia za zrównoważoną produkcję roślinno-zwierzęcą, płatność za ten pakiet podlega degresywności w zależności od powierzchni deklarowanej do płatności w ramach wszystkich realizowanych pakietów 1-12. W 2025 roku w ramach pakietu 13 stosowana będzie następująca degresywność:

- 100% stawki podstawowej – za powierzchnię od 0,10 ha do 50 ha;
- 75% stawki podstawowej – za powierzchnię powyżej 50 ha do 100 ha;
- 60% stawki podstawowej – za powierzchnię powyżej 100 ha.

Wysokość płatności ekologicznej w danym roku ustala się jako iloczyn stawek płatności za hektar gruntu i powierzchni gruntów, do których przysługuje płatność ekologiczna, po uwzględnieniu zmniejszeń lub wykluczeń wynikających ze stwierdzonych nieprawidłowości lub niezgodności.

W przypadku wariantów *uprawy paszowe na gruntach ornych* oraz *trwałe użytki zielone* wymagane jest posiadanie zwierząt w gospodarstwie lub umowa z rolnikiem posiadającym zwierzęta, dla którego zbywana jest pasza.

